

Nr

1. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO - USŁUGOWY

2. *Czas powstania*
1857 rok

3. *Miejscowość*
MYSŁOWICE

11. *Zdjęcie rzut przekrój sytuacja orientacja*

4. *Adres*
41 – 400 Mysłówice
ul. Jana Matejki 2
Numer hipoteczny
KW III-74 Brzezińska
Działka nr 44

5. *Przynależność administracyjna*
Mysłowice, obręb Mysłowice
województwo Śląskie
powiat Mysłowski
gmina miejska Mysłowice

6. *Poprzednie nazwy miejscowości*
Mysłowitz

7. *Przynależność administracyjna przed 31 grudnia 1998*
województwo Katowickie

8. *Właściciel i jego adres*
Miejski Zarząd Gospodarki
Komunalnej w Mysłowicach
(Zarząd Budżetowy Gminy
Mysłowice)
ul. Partyzantów 21
41-400 Mysłowice

9. *Użytkownik i jego adres*
-

10. *Rejestr zabytków*
Nr
data

- 1. Widok ogólny
- 2. Orientacja skala 1 : 20 000
- 3. Sytuacja skala 1 : 1 000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Mysłowice były lokowane na prawie magdeburskim w XIII wieku, miasto zostało zlokalizowane nad rzeką Czarna Przemsza. Staromiejski układ urbanistyczny Mysłowic zachował charakterystyczny dla zakładanych w Średniowieczu miast wygląd, z podłużnym rynkiem i położonym przy jednej z dochodzących do niego uliczek kościołem parafialnym. Aż do połowy XIX wieku Mysłowice były miejscowością z praktycznie jedynym murowanym budynkiem, jakim był farny Kościół Mariacki. Mysłowice utraciły w 1808 roku status miasta (odzyskały go w 1857 roku), ale na przełomie XIX i XX wieku, kiedy nastąpił niesłychany rozkwit Mysłowic (do rozwoju miasta przyczyniła się kolej żelazna, górnictwo i hutnictwo), w krótkim okresie przerodziły się one z miejscowości na pół wiejskiej w wielkomiejski ośrodek o znaczeniu regionalnym.

Po pożarach w 1853 i 1856 wygorzałe parcele przy ulicy Bytomskiej oraz ulice z niej wybiegające (ulica Żwirki i Wigury, d. Rotherstrasse, ulica Jagiellońska, d. Feldgasse, które przecinała: ulica Wałowa, d. Wallstrasse oraz ulica Kołataja, d. Hinterhäuserstrasse, zaczęto wypełniać masywnymi budynkami z cegły i kamienia.

Styl – historyzm

Budynek usytuowany przy ul. Jana Matejki 2 znajduje się w obrębie staromiejskiego układu urbanistycznego miasta Mysłowice, wpisanego do rejestru zabytków dawnego województwa katowickiego pod numerem A/1183/72 na mocy decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 5.05.1972 roku.

Budynek został wybudowany prawdopodobnie w 1857 roku, na miejscu spalonego w trakcie pożaru w 1856 roku budynku d. Wójtostwa, z częściowym wykorzystaniem jego murów.

Autor nieznanym.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja – Nieruchomość usytuowana narożnie u zbiegu ulic Matejki (d. Präbendenstrasse), Bytomskiej i Starokościelnej, przy tzw. placu „szpitalnym”, vis à vis Kościoła Narodzenia NMP, usytuowanego przy ul. Starokościelnej 5, w zabudowie półzwartej, w układzie kalenicowym w stosunku do ulicy Jana Matejki. Kamienica została wybudowana na miejscu spalonego w czasie pożaru w 1856 roku budynku d. Wójtostwa, prawdopodobnie z częściowym wykorzystaniem jego murów.

Działka o kształcie zbliżonym do trapezu i numerze 44 ma powierzchnię 595 m². Działka jest prawie w całości zabudowana budynkiem mieszkalno-usługowym. Teren niezabudowany ogrodzony współczesną siatką, brama wjazdowa, stalowa w kolorze zielonym, w formie kraty o motywach geometrycznych, układających się w karo, oparta na metalowych słupkach. Obok analogicznie zakomponowana furka.

Materiał, konstrukcja, technika – podpiwniczony, wykonany w technologii tradycyjnej z kamienia i cegły. Fundamenty w formie ław kamiennie-ceglanych, ściany piwnic murowane z kamienia, konstrukcja ścian parteru i pozostałych kondygnacji murowana z cegły pełnej. Elewacje tynkowane, od strony ulicy Matejki boniowana w pierwszej kondygnacji, od strony ulicy Bytomskiej na poziomie parteru wtórna okładzina z nieregularnych płytek, tynki nakrapiane. Tynki wewnętrzne cementowo-wapienne, III kategorii.

Izolacje pionowe i poziome – brak.

Sklepienia, stropy – nad piwnicami łukowe na belkach stalowych. Nad pozostałymi kondygnacjami stropy drewniane, belkowe ze ślepym pułapem.

Balkony i balustrady balkonowe – brak.

Więźba dachowa – konstrukcja dachu drewniana, krokwiowo-płatwiowa.

Pokrycie dachu – papa na lepiku.

Obróbki blacharskie, rury spustowe i rynny – z blachy ocynkowanej.

Podłogi, posadzki – w korytarzu i w klatce schodowej podłogi drewniane, w lokalach użytkowych wtórne płytki ceramiczne.

Schody – wewnętrzne – drewniane, zabiegowe. Balustrada drewniana z profilowanych trałek (część wtórna, prosta) z drewnianą poręczą. Na spocznikach drewniane, półokrągłe, dekoracyjne słupki.

Okna – w pierwszej kondygnacji od strony ulicy Matejki wtórne okna aluminiowe, dwupoziomowe, pomalowane na brązowy kolor, nieodtworzące łukowego zamknięcia, od strony ulicy Bytomskiej współczesne witryny. W drugiej kondygnacji w większości okna pierwotne drewnianej konstrukcji, w kolorze zielonym, w kształcie prostokąta stojącego, dwudzielne, dwupoziomowe, czterokwaterowe z krzyżowym podziałem, częściowo współczesne okna, w kształcie prostokąta stojącego, wtórne, plastikowe w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z szybą zespoloną i krzyżowym podziałem.

Drzwi – w elewacji frontowej od strony ulicy Matejki w trzeciej osi główne drzwi, oryginalne, drewniane pełne, o konstrukcji ramowo-płycinowej, symetryczne, dwuskrzydłowe, zwieńczone wysokim naświetlem z zamknięciem w formie łuku odcinkowego, podzielone pionowymi profilami na trzy kwatery. W pierwszej osi wtórne drzwi w miejscu pierwotnego okna, prowadzące do lokalu usługowego. Od strony ulicy Bytomskiej wtórne dwie pary drzwi połączone z witrynami, prowadzące do sklepów zlokalizowanych na parterze. W elewacji bocznej od strony kamienicy położonej przy ul. Matejki 2a częściowo zachowane pierwotne drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, z naświetlem zamkniętym łukiem odcinkowym i podzielonym pionowymi profilami na pięć kwatery. Obecnie drzwi są nieużytkowane, zabite na stałe. Wewnętrzne drzwi na parterze wtórne, na pierwszym piętrze oryginalna stolarka z końca XIX wieku, konstrukcji ramowo-płycinowej z listwą przyrywkową dekorowaną pilastrami z kapitelami jońskimi. Drzwi od naświetla oddziela profilowany, zagierowany gzyms.

Ciąg dalszy opisu w załączniku nr 1

14. Kubatura 3140 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 516 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne mieszkalno-usługowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		<p data-bbox="1108 219 2213 276">19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p data-bbox="1108 316 2213 820">Zachowany został pierwotny wystrój fasady z detalem oraz oryginalny rzut i bryła kamienicy, pochodzące z czasów budowy. Fundamenty - stan średni, widoczne zawilgocenia i wysolenia świadczące o braku izolacji przeciwwilgociowej pionowej i poziomej. Ściany zewnętrzne – stan średni, niewielkie spękania murów zewnętrznych, miejscowe ubytki tynków zewnętrznych i sztukaterii, zabrudzenia elewacji. Mury zewnętrzne w ogólnie średnim stanie technicznym i złym stanie estetycznym spowodowanym brakiem bieżących napraw i remontów samych murów i tynków jak i obróbek blacharskich i orynnowania. Stropy – stan dobry, nie wykazują ugięć. Konstrukcja dachowa – stan średni, miejscami widoczne uszkodzenia spowodowane stanem zawilgocenia, liczne ubytki pokrycia dachowego. Pokrycie dachu – stan średni. Instalacje – stan średni, wymagana jest przekładka instalacji sanitarnych, instalacji elektrycznej.</p> <p data-bbox="1108 893 2213 917">20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p data-bbox="1108 990 2213 1291">Konieczne jest przeprowadzenie remontu generalnego budynku. W pierwszej kolejności naprawa elewacji, dachu, obróbek blacharskich i orynnowania budynku, odtworzenie izolacji przeciwwilgociowych i modernizacja instalacji wewnętrznych. Przy wymianie stolarki okiennej należy zastosować stolarkę drewnianą, o wymiarach i podziałach jak pierwotna (wraz z podziałem szprosowym). Przy adaptacjach pomieszczeń należy dążyć do zachowania pierwotnej stolarki drzwiowej, a ewentualną nową stolarkę należy wykonać w drewnie, na wzór historycznej.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numery i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
plany, rysunki mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
zdjęcia, fotografie mgr Magdalena Lachowska - grudzień 2008 r.
miejsca przechowywania negatywów - archiwum autora

KARTA PO WYPELNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISU PRAWA AUTORSKIEGO.

22. Bibliografia

- Karta techniczna obiektu, mspś przechowywany w siedzibie MZGK w Mysłowicach przy ul. Partyzantów 21
- „Mysłowice. Dokumentacja historyczno-urbanistyczna”, opracowana w 1988 roku przez mgr Barbarę Furs, mspś przechowywany w archiwum WUOZ w Katowicach
- Sulik A., Mysłowice do roku 1922, Mysłowice 2000

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

wkładek 7

1. <i>Miejscowość</i> MYSŁOWICE ul. Matejki 2	2. <i>Obiekt</i> BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY	3. <i>Zawartość wkładki</i> c.d. opisu pkt 13
--	--	---

Rzut – wybudowany na rzucie niewymiarowego czworoboku, zbliżonym do trapezu, część narożna (u zbiegu ulic Matejki i Bytomskiej) w formie kąta rozwartego. Układ wnętrz dwutraktowy, z wejściem i korytarzem w trzeciej osi oraz wewnętrzną klatką schodową w trakcie tylnym.

Bryła – gabaryt wyrównany, obiekt usytuowany kalenicowo w stosunku do ulicy Matejki, w zabudowie półzwartej, część elewacji tylnej, północno-zachodniej, przylega do sąsiedniego budynku położonego przy ulicy Bytomskiej 3. Elewacja boczna, wschodnia, zlicowana z sąsiadującym obiektem. Budynek dwukondygnacyjny, w całości podpiwniczony, od strony ulicy Matejki siedmioosiowy, od strony ulicy Bytomskiej pięcioosiowy. Dach jednospadowy, ze spadkiem w kierunku ulicy Matejki.

Elewacje: Elewacje tynkowane, od elewacja strony ulicy Matejki boniowana w pierwszej kondygnacji, od strony ulicy Bytomskiej na poziomie parteru wtórna okładzina z nieregularnych płytek, tynki nakrapiane.

Elewacja frontowa: od strony ulicy Matejki, południowo-zachodnia - elewacja o jednorodnej kompozycji, dwukondygnacyjna, siedmioosiowa (osie wyznaczają otwory zewnętrzne), z wejściem głównym w osi trzeciej. Parter boniowany, bonie pomalowane wtórnie na brązowy i biały kolor. Przyziemie użytkowe, w pierwszej osi znajduje się powiększone z pierwotnego okna wejście do zakładu szewskiego. Zarówno drzwi, jak i okna parteru wtórne, aluminiowe w kolorze brązowym, dwupoziomowe, o kształcie prostokąta stojącego, bez zachowania łukowego zamknięcia. Drzwi wejściowe oryginalne, drewniane pełne, o konstrukcji ramowo-płycinowej, symetryczne, dwuskrzydłowe, zwieńczone wysokim naświetlem z zamknięciem w formie łuku odcinkowego, podzielone pionowymi profilami na trzy kwatery. Otwory zewnętrzne przyziemia obramiają proste, profilowane opaski wykonane w tynku, obecnie pomalowane na kolor brązowy, od góry w kształcie łuku odcinkowego odtwarzającego kształt nadproży. Okna przesłaniają współczesne, metalowe kraty. Pas między kondygnacjami oddzielony jest dwoma profilowanymi gzymsami i zdobiony prostokątnymi płycinami wykonanymi w tynku. Gzyms drugiej kondygnacji łączy się z parapetami zewnętrznymi w kolorze zielonym i przykryty jest skorodowanymi obróbkami blacharskimi z blachy ocynkowanej. Ściana drugiej kondygnacji tynkowana jest tynkiem nakrapianym, w kolorze naturalnego tynku. Widoczne są liczne ubytki i odspojenia tynków. Otwory okienne pierwszego piętra mają kształt stojącego prostokąta. W pierwszej osi znajduje się wtórne, plastikowe okno w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z szybą zespoloną i krzyżowym podziałem. W szóstej osi tynkowana blenda. Pozostałe okna oryginalne, drewnianej konstrukcji, w kolorze zielonym, w kształcie prostokąta stojącego, dwudzielne, dwupoziomowe, czterokwaterowe z krzyżowym podziałem. Wszystkie otwory okienne otacza prosta profilowana opaska. Nadokienniki w formie prostego, odcinkowego gzymsu, wspartego na wolutowych konsolkach dekorowanych łezkami i stylizowanym liściem akantu. Powyżej znajduje się pas dekorowany płycinami w kształcie prostokąta leżącego, odpowiadający we wnętrzu partii poddasza. Pas ten jest prawie identyczny jak ten w partii między kondygnacjami, jedyną różnicą jest usytuowanie okien poddasza między poszczególnymi płycinami. Okienka te są małe, o drewnianej, dwudzielnej stolarce. Są umieszczone nad oknami pierwszego piętra. Całość wieńczy silnie wysunięty gzyms koronujący, obecnie mocno zniszczony.

Elewacja boczna: od strony ulicy Bytomskiej, wschodnia – pierwotnie zakomponowana analogicznie jak fasada, obecnie przyziemie jest mocno przekształcone. Dwukondygnacyjna, pięcioosiowa (osie wyznaczają otwory okienne drugiej kondygnacji). W parterze mieszczą się lokale usługowe, w pierwszych dwóch osiach usytuowana jest prostokątna, metalowa witryna w kolorze zielonym, połączona z drzwiami wejściowymi do pasmanterii, usytuowanymi skrajnie. W osiach trzeciej, czwartej i piątej umiejscowiona jest witryna drogerii, plastikowa, w kolorze białym, z centralnie umiejscowionym wejściem do lokalu użytkowego. Ściana w partii parteru wtórnie obłożona jest płytkami o nieregularnym kształcie. Pas między kondygnacjami oddzielony jest dwoma profilowanymi gzymsami (usytuowanymi na tej samej wysokości, co gzymsy fasady) i zdobiony prostokątnymi płycinami wykonanymi w tynku. Gzyms drugiej kondygnacji łączy się z parapetami zewnętrznymi w kolorze zielonym i przykryty jest skorodowanymi obróbkami blacharskimi z blachy ocynkowanej. Ściana drugiej kondygnacji tynkowana jest tynkiem nakrapianym, w kolorze naturalnego tynku. Otwory okienne pierwszego piętra mają kształt stojącego prostokąta. W pierwszej i drugiej osi znajdują się okna oryginalne, drewnianej konstrukcji, w kolorze zielonym, w kształcie prostokąta stojącego, dwudzielne, dwupoziomowe, czterokwaterowe z krzyżowym podziałem. W trzech dalszych osiach okna wtórne, z PCV, w kolorze białym, otwieralno-uchylne, z szybą zespoloną i krzyżowym podziałem. Wszystkie otwory okienne otacza prosta profilowana opaska. Nadokienniki w formie prostego, odcinkowego gzymsu, wspartego na wolutowych konsolkach dekorowanych łezkami i stylizowanym liściem akantu. Powyżej znajduje się pas dekorowany płycinami w kształcie prostokąta leżącego, odpowiadający we wnętrzu partii poddasza. Pas ten jest prawie identyczny jak ten w partii między kondygnacjami, jedyną różnicą jest usytuowanie okien poddasza między poszczególnymi płycinami. Okienka te są małe, o drewnianej, dwudzielnej stolarce. Są umieszczone nad oknami pierwszego piętra. Całość wieńczy silnie wysunięty gzyms koronujący.

Elewacja boczna: od strony budynku położonego przy ulicy Matejki 2a, zachodnia – tynkowana, w kolorze białym, trzykondygnacyjna (dach jest jednospadowy ze spadkiem w kierunku ulicy), sześćoosiowa. W partii parteru znajdują się w trzeciej osi częściowo zachowane pierwotne drzwi drewniane, dwuskrzydłowe, z naświetlem zamkniętym łukiem odcinkowym i podzielonym pionowymi profilami na pięć kwater. Obecnie drzwi są nieużytkowane, zabite na stałe. Powyżej, w kondygnacji drugiej i trzeciej, w trzech pierwszych osiach umiejscowione są wtórnie wybite otwory okienne w kształcie prostokąta stojącego. Na pierwszym piętrze są okna z PCV w kolorze biały, otwieralno-uchylne, o krzyżowym podziale. W trzeciej kondygnacji (odpowiadającej częściowo zaadaptowanemu na cele mieszkalne strychowi) mniejsze okna plastikowe, białe, dwupoziomowe z poziomym podziałem.

Elewacja tylna: wykonana z cegły zwykłej, czerwonej, bez detalu architektonicznego i otworów zewnętrznych. Tynkowana, w kolorze białym. W części przylega do niej elewacja boczna budynku zlokalizowanego przy ulicy Bytomskiej 3.

Wnętrze – dwunastoosiowe w rozwinięciu, z parterem od strony ulicy Matejki i Bytomskiej dostosowanym na potrzeby lokali usługowych. Wejście główne od strony ulicy Matejki, w trzeciej osi. Dwutraktowe w osi podłużnej, rozdzielone korytarzem prowadzącym od głównego wejścia do wewnętrznej klatki schodowej, usytuowanej w trakcie tylnym, oraz poprzecznym korytarzem prowadzącym do nieużytkowanych obecnie wejściowych drzwi bocznych. Poszczególne pomieszczenia dostępne bezpośrednio z wewnętrznej klatki schodowej. Piwnice kamienne, w trakcie frontowym sklepione. Drewniana klatka schodowa doświetlona świetlikiem. Poddasze w części od strony ulicy Matejki i Bytomskiej nieużytkowane, częściowo przekształcone na potrzeby mieszkalne.

Wyposażenie – zachowana częściowo wewnętrzna stolarka drzwiowa z końca XIX wieku, wewnętrzna klatka schodowa.

Instalacje – elektryczna, gazowa, wodno – kanalizacyjna.

1. Miejscowość
MYSŁOWICE
ul. Matejki 2

2. Obiekt
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. Zawartość wkładki
Fotografie

Fot. nr 2 Widok naroża budynku

Fot. nr 3 Elewacja frontowa od ul. Starokościelnej

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok

Fot. nr 4 Elewacja frontowa od ul. Starokościelnej

Fot. nr 5 Fragment elewacji od ul. Matejki

1. Miejscowość

MYSŁOWICE

ul. Matejki 2

2. Obiekt

BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. Zawartość wkładki

Fotografie

Fot. nr 6 Elewacja od ul. Matejki – część zachodnia

Fot. nr 7 Elewacja od ul. Matejki – część wschodnia

Wkładkę założyła: mgr Magdalena Lachowska, grudzień 2008 rok

Fot. nr 8 Fragment elewacji od ul. Matejki

Fot. nr 9 Elewacja szczytowa od strony zachodniej

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 2

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 10 Front – opaski okienne od strony ul. Matejki

Fot. nr 11 Opaski okienne od strony ul. Matejki

Fot. nr 12 Drzwi wejściowe do budynku

Fot. nr 13 Okno w parterze budynku

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 2

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 14 Front – okno górnej kondygnacji

Fot. nr 15 Profilowana opaska okienna

Fot. nr 16 Nadokiennik

Fot. nr 17 Naroże budynku

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 2

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkładki*
Fotografie

Fot. nr 18 Fragment ostatniej kondygnacji z gzymsem koronującym (widoczny zły stan techniczny tynków)

Fot. nr 19 Wolutowe konsolle nadokienników

1. *Miejscowość*
MYSŁOWICE
ul. Matejki 2

2. *Obiekt*
BUDYNEK MIESZKALNO-USŁUGOWY

3. *Zawartość wkladki*
Fotografie

Fot. nr 22 Drzwi do lokali mieszkalnych

Fot. nr 23 Drzwi do lokali mieszkalnych

Fot. nr 24 Balustrada klatki schodowej

Fot. nr 25 Rzeźbione główki na drzwiach wewnętrznych

Fot. nr 26 Świetlik klatki schodowej